Maastricht in Beeld

TEFAF 2022

40

juni 2022

TEFAF 2022

TEFAF is de afkorting van *The European Fine Art Fair*, de kunst- en antiekbeurs die ieder jaar in Maastricht gehouden wordt. Altijd in de tweede helft van maart. Maar dit jaar eind juni. En op kleinere schaal, er is een hal minder beschikbaar in verband met een musical. Er zijn dus ook wat minder galeriehouders. En de tijdsduur is wat korter.

Maar ondanks dat heeft men flink uitgepakt om er weer een enorm mooi evenement van te maken. We gaan kijken. Eerst naar de aankleding, de entourage. En dan naar de kunst. Al kan ik maar een fractie tonen van wat er allemaal te zien is.

De werken komen uit alle delen van de wereld. En uit een periode van 7.000 jaar. Veruit de meeste kunstenaars zijn dood. Maar TEFAF leeft!

De TEFAF bestaat sinds 1985 en is ontstaan uit Pictura (1975) en Antiqua (1978).

Adres: MECC
wikipedia.org/wiki/
The_European_Fine_Art_Fair

In ongebruikte staat zijn de hallen grote ruimtes met betonnen vloeren, golfplaten plafond, balkenconstructies, dikke buizen voor de luchtverversing. In een paar weken tijd wordt die ruimte gestoffeerd: vloerbedekking, paviljoens, straten en pleinen, restaurants, comfortabele zitbanken, bewegwijzering en bloemen. Uitbundig veel bloemen. Ze zorgen mede voor de voorname en luxe sfeer.

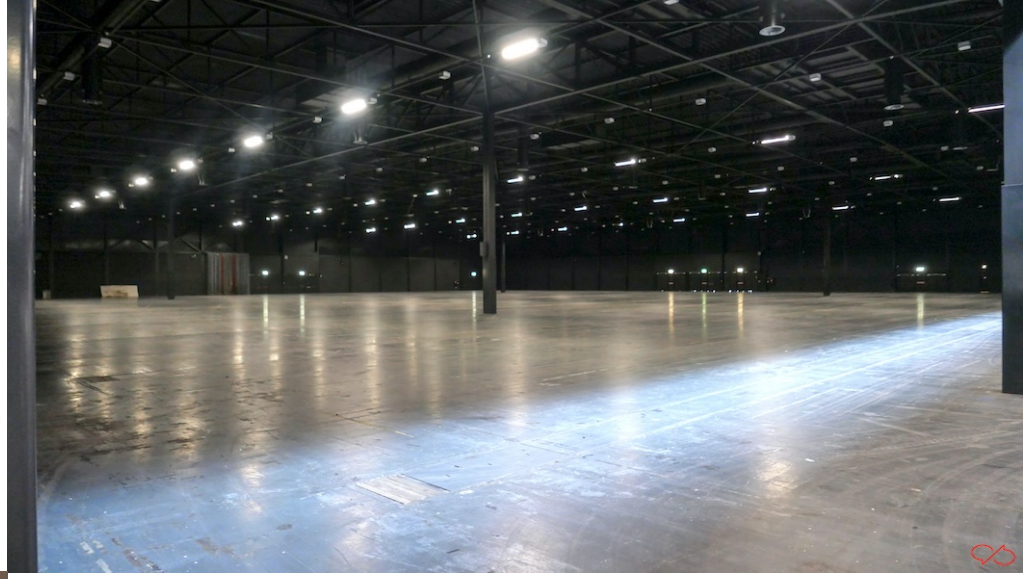

Een *oyster* bar, een *seafood* bar, een *raw* bar, restaurant Verdi, een restaurant voor zelfbediening, gelegenheden voor thee, koffie of iets sterkers, er is aan gedacht. En daaromheen honderden stands van de galeriehouders van over de hele wereld die de meest uiteenlopende kunstwerken proberen te verkopen. Want dat is het doel: alle inspanningen zijn om de verkoop van werken mogelijk te maken. Wij als gasten mogen best even kijken.

Ook de klanten komen van over de hele wereld. De voertaal is Engels. Maar wie een beetje luistert, hoort een variëteit aan klanken net zo groot als de variëteit aan kunstwerken. De galeriehouders willen verkopen, maar de kunstminnende bezoeker is ook hartelijk welkom.

Die schitterende combinatie van bloemen en kunst. Het schilderij met de jachtattributen is een *trompe l'oeil*, gezichtsbedrog. De voorwerpen lijken echt, maar ze zijn geschilderd. En een tafelblad. Ingelegd met tal van soorten steen: wat duiven die een graantje meepikken.

Ik was bijzonder blij deze tekening te zien bij galerie Bijl-Van Urk. Ik wist dat de tekening bestond, ik had die onlangs via de site gevonden. Het is een pentekening van Josua de Grave, voorstellend 'T dorp Gronsfelt bij Maestricht 1670'. De tekening is gemaakt vanaf de Sint-Pietersberg op de rechteroever van de Maas. Een fraai landschapje met heuvels, akkerlanden opgaand naar het Savelsbos, het dorp in het midden met de kerk en kasteel Gronsveld tussen de bomen. Een wolk werpt er wat schaduw op. Getekend in bruine spijkerinkt, gewassen met bruine, blauwe en grijze inkt. De afmeting is 9,3 x 16,2 cm, de prijs is 22.000,00 euro. De tekening zit in een wat groot passe-partout, gevat in een zwarte lijst, maar die zijn op deze foto niet zichtbaar. In 2020 en 2021 heb ik twee boeken geschreven over Josua en z'n collega-tekenaar Valentijn Klotz. Het waren twee tekenaars die tussen 1669 en 1671 erg veel tekeningen in en rond Maastricht gemaakt hebben. Daarvan heb ik er nogal wat opgespoord en er deze boeken van gemaakt. Ze bevatten naast de tekeningen, foto's en beschrijvingen over toen en nu. 350 jaar tijdsverschil in beeld. Deze tekening staat er trouwens niet bij, op het moment van uitgeven kende ik deze nog niet.
De boeken kunnen gratis worden gedownload van:
https://pjscheele.nl/boekenkast/

Linksboven zien we een beschilderd reliëf van Medusa, een van de monsterlijke dochters van een zeegod. Heur haren zijn kronkelende slangen. Wie haar aankeek, veranderde ogenblikkelijk in steen. Wie haar wilde zien moest haar via een spiegel bekijken.
De foto hierboven laat een fragment zien van beeld in marmer van Maria en Jezus. Maria heeft een vrucht in haar hand en het kind steekt zijn hand uit om het te pakken. Ongelooflijk gedetailleerd uitgewerkt met prachtige biesjes langs de kleding.
Op de foto links zien we een knie. Het is een detail van een beeld van Dante Alighieri, de 13de eeuwse Italiaanse dichter. Het beeld is van marmer, de knie dus ook. Verbaas je over het weefsel van de gebreide kous die in het marmer zichtbaar is. En de plooien. De mantel is gevoerd met zijde en ziet er wat kreukeliger uit dan de buitenkant. Ik ben iedere keer erg onder de indruk van het vakmanschap en de vaardigheid waarmee zulke beelden gemaakt zijn. En over het oog voor detail van de kunstenaar. En over waartoe de mens óók in staat is.

De westerse kunst heeft zich vaak laten inspireren door de Joods-Christelijke religies en de verhalen uit de mythologie, de werelden van bijvoorbeeld de Egyptenaren, de Grieken en de Romeinen. Afrikaanse kunst is vaak tribaal, van een bepaalde stam. We spreken ook van etnografische kunst, maar niet van primitieve kunst. Rechts zien we een masker dat in een stam een bepaalde betekenis gehad heeft. Vaak was die betekenis spiritueel. Voor het afweren van gevaar of voor het afsmeken van gunsten.
Hieronder zien we een 17de eeuwse delfts blauw tulpenvaasje. Met wat andere bloemen dan tulpen blijft zo'n vaasje toch verrassend actueel en interessant.
En dan een beeld in twee kleuren steen. Een fraai portret van Othello de Moor, uit een toneelstuk van Shakespeare. Hij treurt om de vrouw Desdemona die hij vermoordde. Weliswaar in een vlaag van verstandsverbijstering, maar toch... Ook dit beeld is zo rijkelijk versierd, al ziet het er sober uit.

Op de linkerpagina zien we een kastdeurtje van hout, ingelegd met ivoor (wit) en schildpad (bruin). Het zijn de buiten- en binnenkant van een deurtje. En dan is dit nog maar een fragment van de hele kast. Of het kastje hiernaast. Lakwerk in diverse kleuren. Of de pendule hieronder met een compleet schilderij in het front. Of dit stenen portret. De kleding is wat ruw, maar het gezicht is bijzonder delicaat: Françoise de Laroche uit 1578.

Is het eigenlijk allemaal echt? En is er geen gestolen werk? De vragen zijn terecht, het is uiteindelijk een miljoenenhandel. Er is een speciale groep experts, de Vetting, die alle stukken zorgvuldig keurt. Ook worden die opgezocht in het *Art Loss Register*. De procedure kost een paar dagen. Ook is er de TEFAF *Museum Restauration Fund*, een fonds voor restauratie van werken in musea. Op deze pagina nog wat interieurs van galerieën. En rechts een collier van edelstenen. En een schilderij met druppels, ook een *trompe l'oeil,* geschilderde illusie. En zo komen we bij de essentie van de TEFAF. Het mag gerust beschouwd worden als een enorm rariteitenkabinet. Ga zelf een keer kijken. Niet goedkoop, maar wat is het mooi!

Maastricht in Beeld
kortweg MiB

MiB is een fotomagazine voor liefhebbers van de stad Maastricht.
De opzet is simpel: interessante onderwerpen, behoorlijke foto's, korte stukken tekst met wat uitleg en achtergronden en een nette layout.

Dit magazine is gratis en komt uit de Boekenkast van Peter Scheele:
https://pjscheele.nl

Ik wens u veel kijk- en leesplezier.

Peter Scheele

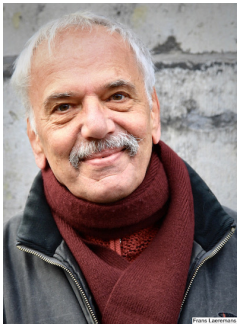

Colofon
Camera: Panasonic Lumix LX100, Make II
Bewerking: Adobe Lightroom 6.14
Opmaak: Apple Pages 11.1
Foto's, tekst en opmaak: Peter Scheele